

Regionaal en lokaal integraal alcoholbeleid effectief in het terugdringen van drankgebruik bij jongeren onder de 16 jaar in Noord-Brabant

Onderzoek uitgevoerd binnen het Local50 project (onderdeel van het Gezonde Slagkracht programma) door Moniek C.M. de Goeij en Anton E. Kunst – werkzaam op de afdeling Sociale Geneeskunde in het AMC (Universiteit van Amsterdam) – in samenwerking met de drie GGD'en in Noord Brabant: Brabant-Zuidoost (Peter van Nierop), Hart voor Brabant (Monique Jacobs) en West-Brabant (Ivanka van der Veeke)

Correspondentie: Moniek C.M. de Goeij (m.c.degoeij@amc.uva.nl)

Drankgebruik bij jongeren

Drankgebruik bij jongeren bedreigt hun ontwikkeling en gezondheid. Het drankgebruik wordt door zowel persoonlijke (bv. gedrag, kennis en houding) als omgevingsfactoren (bv. betaalbaarheid en beschikbaarheid van alcoholische drankjes) beïnvloed.

Drankgebruik bij jongeren kan worden aangepakt door integraal beleid. Binnen dit beleid worden door verschillende beleidssectoren (bv. Volksgezondheid en Veiligheid) en partijen (bv. horeca en politie) gezamenlijk persoonlijke en omgevingsfactoren aangepakt, met behulp van verschillende beleidsinstrumenten (bv. educatie, regelgeving en handhaving).

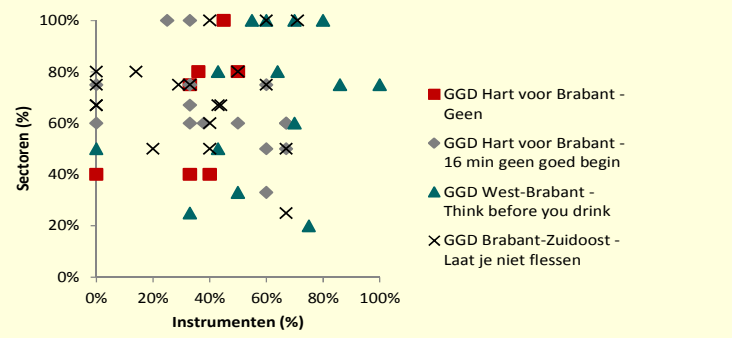
Het is echter nog onduidelijk of integraal alcoholbeleid het drankgebruik bij jongeren daadwerkelijk kan verminderen.

Integraal alcoholbeleid in Noord-Brabant

In de provincie Noord-Brabant was er tussen 2007 en 2011 grote variatie in de mate van integraal alcoholbeleid gericht op jongeren onder de 16 jaar. Zo bestond er binnen elke GGD regio (=regionaal niveau) een ander alcohol preventieproject. Enkele gemeenten binnen de GGD regio Hart voor Brabant deden hier niet aan mee.

Ook tussen gemeenten (=lokaal niveau) varieerde de mate waarop gezamenlijk alle factoren werden aangepakt. *Figuur 1* laat zien dat het percentage beleidssectoren dat in hun nota minimaal één alcohol maatregel noemt (*Sectoren*) en het percentage van alle maatregelen dat op regelgeving of handhaving inzet (*Instrumenten*) sterk verschilt tussen gemeenten. Deze maten zijn berekend voor 56 van de 67 gemeenten waarvoor nota's van 3 of meer van de 5 geselecteerde sectoren zijn gevonden (Sectoren: Volksgezondheid, Veiligheid, Jeugd, Horeca en Evenementen).

Figuur 1: Variatie in regionaal en lokaal integraal alcoholbeleid in Noord-Brabant

Drankgebruik bij jongeren in Noord-Brabant

Tabel 1 geeft een overzicht van de maten van drankgebruik die in de Jeugdmonitor van de GGD'en in 2007 en 2011 zijn uitgevraagd.

Tabel 1: Maten van drankgebruik uit de Jeugdmonitor 2007 en 2011

Startleeftijd	Gemiddelde leeftijd waarop eerste drankje wordt gedronken
Wekelijks drinken	≥0,5 glazen per week
Regelmatig drinken	≥1 keer gedronken, de afgelopen 4 weken
Binge drinken	≥5 glazen op 1 gelegenheid, ≥1 keer de afgelopen 4 weken
Zwaar drinken	≥5 glazen per week, van de wekelijkse drinkers

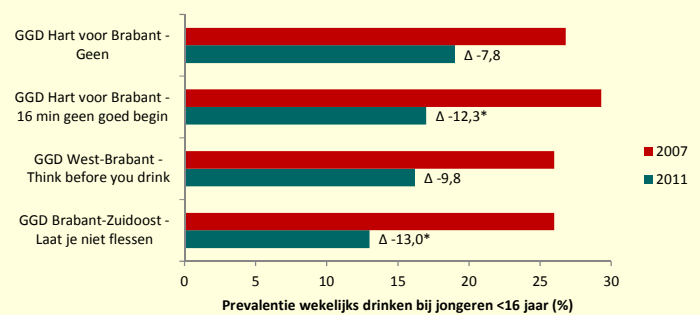
Implicatie

Regionaal en lokaal integraal alcoholbeleid lijken drankgebruik bij jongeren onder de 16 jaar effectief terug te kunnen dringen. Bij de aanpak van drankgebruik is het van belang om als gemeente een samenwerking tussen meerdere beleidssectoren op te zetten en meerdere type beleidsinstrumenten te gebruiken.

Regionaal integraal beleid en drankgebruik

Gemeenten die meededen aan het regionale alcohol preventieproject "16 min geen goed begin" en "Laat je niet flessen" lieten bij jongeren van 12 t/m 15 jaar, tussen 2007 en 2011, een grotere afname zien in wekelijks drinken dan gemeenten die niet meededen (*Figuur 2*). Voor regelmatig, binge en zwaar drinken waren deze verschillen ook aanwezig maar niet statistisch aantoonbaar.

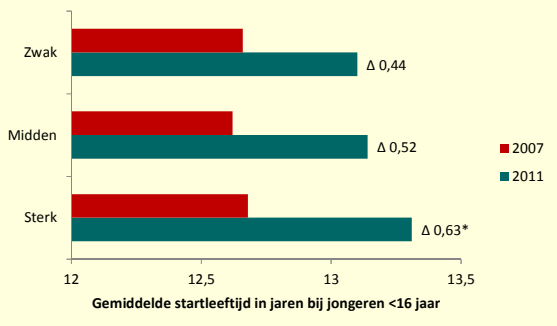
Figuur 2: Regionaal alcohol preventieproject en wekelijks drinken

Lokaal integraal beleid en drankgebruik

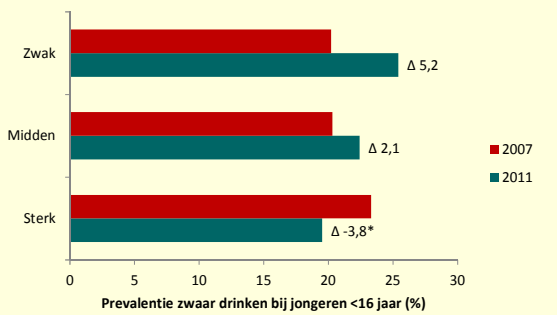
Gemeenten met een sterk integraal beleid (v.w.b. betrokkenheid van meerdere beleidssectoren) lieten bij jongeren van 12 t/m 15 jaar, tussen 2007 en 2011, een grotere toename zien in de gemiddelde startleeftijd van drinken dan gemeenten met een zwak integraal beleid (*Figuur 3*).

Figuur 3: Sectoren en startleeftijd

Gemeenten met een sterk integraal beleid (v.w.b. ingezette instrumenten gericht op regelgeving en handhaving) lieten een afname zien in zwaar drinken terwijl gemeenten met een zwak integraal beleid een toename lieten zien (*Figuur 4*).

Figuur 4: Instrumenten en zwaar drinken

Bovenstaande verschillen waren statistisch aantoonbaar na te hebben gecontroleerd voor verschillen in leeftijd, geslacht, educatie, etniciteit en aantal inwoners van de gemeente. Geen effect was te vinden op andere maten van drankgebruik en bij jongeren van 16 jaar of ouder.